

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES

(BRUGEL-ADVIES-20190220-277)

Betreffende het

***Investeringsplan voorgesteld door de Brusselse
gewestelijke transmissienetbeheerder voor de
periode 2019-2029***

Opgesteld op basis van artikel 12 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, gewijzigd door de ordonnanties van 20 juli 2011, 8 mei 2014 en 23 juli 2018.

20/02/2019

Inhoudsopgave

1	Wettelijke grondslag	3
2	Herinnering aan het algemene kader en de gevolgde methodologie.....	5
2.1	De procedure voor het indienen van het investeringsplan.....	5
2.2	De organisatie van de openbare raadpleging.....	5
2.3	Procedure voor het onderzoek van het investeringsplan	6
3	Opmerkingen van BRUGEL.....	6
3.1	Evolutie van het verbruik	6
3.2	De bevoorradingszekerheid	8
3.3	De bevoorradingskwaliteit.....	8
3.4	Opvang van de productie van gedecentraliseerde installaties.....	9
3.5	Energie-efficiëntie van het distributienet.....	10
3.6	Door ELIA voorgestelde investeringen	10
4	Conclusies.....	12
5	Bijlage: Verslag van de raadpleging	15

Lijst van de illustraties

Figuur 1: Evolutie van de op het gewestelijke transmissienet getransporteerde energie.....	7
Figuur 2: Evolutie van de gedistribueerde elektriciteit.....	7

Tabel van de tabellen

Tabel 1: Indicatoren voor de continuïteit van de bevoorrading van het gewestelijke transmissienet (Lange onderbrekingen).....	9
---	---

I Wettelijke grondslag

Artikel 12 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna genoemd 'de elektriciteitsordonnantie'), gewijzigd door de ordonnanties van 20 juli 2011, 8 mei 2014 en 23 juli 2018, luidt als volgt:

"§ 1. De netbeheerders stellen, elk voor wat hen betreft, een investeringsplan op om de veiligheid, de betrouwbaarheid, de regelmaat en de kwaliteit van de bevoorrading op het net waarvan zij respectievelijk het beheer verzekeren, te garanderen met inachtneming van het leefmilieu en de energie-efficiëntie, volgens de procedures voorzien in § 3.

Brugel kan het model voor de voorgestelde investeringsplannen nader bepalen. Het investeringsplan bevat tenminste de volgende gegevens:

- 1° een gedetailleerde beschrijving van de bestaande infrastructuur, van haar verouderde staat, en van haar gebruiksgraad evenals van de belangrijkste infrastructuren die moeten worden aangelegd of die gemoderniseerd moeten worden gedurende de door het zogenaamde plan gedekte jaren;
- 2° een schatting van de capaciteitsbehoeften, rekening houdend met de waarschijnlijke evolutie van de productie, van de maatregelen van energie-efficiëntie die door de autoriteiten worden bevorderd en door de netbeheerder worden overwogen, van de levering, van het verbruik, van de scenario's van ontwikkeling van elektrische wagens en van de handel met de twee andere Gewesten en van hun kenmerken;
- 3° een beschrijving van de ingezette middelen en van de te verwezenlijken investeringen om in de geschatte behoeften te voorzien, met inbegrip van, desgevallend, de versterking of de aanleg van koppelingen om de correcte aansluiting op de netten te waarborgen waarop het net is aangesloten, evenals een lijst van de belangrijke investeringen waartoe reeds besloten werd, een beschrijving van de nieuwe belangrijke investeringen die tijdens de eerstkomende drie jaar verwezenlijkt moeten worden en een kalender voor deze investeringsprojecten;
- 4° de vaststelling van de nagestreefde kwaliteitsdoelstellingen, in het bijzonder betreffende de duur van de pannes en de kwaliteit van de spanning;
- 5° het beleid dat op milieugebied en inzake energie-efficiëntie wordt gevoerd;
- 6° de beschrijving van het beleid inzake onderhoud;
- 7° de lijst van de acties die tijdens het afgelopen jaar dringend zijn uitgevoerd;
- 8° de staat van de studies, projecten en implementaties van slimme netten en slimme meters;
- 9° het beleid op het vlak van bevoorrading en noodoproepen, waaronder de prioriteit voor productie-installaties die gebruik maken van hernieuwbare energiebronnen en voor kwalitatieve warmtekrachtkoppeling evenals de voor de eventuele uitrol van deze meters prioritair geïdentificeerde niches;
- 10° een gedetailleerde beschrijving van de financiële aspecten van de beoogde investeringen

§ 2. Het plan, opgesteld door de regionale transmissienetbeheerder, heeft betrekking op een periode van tien jaar; het wordt elk jaar aangepast voor de volgende tien jaren, volgens de procedure vastgesteld in paragraaf 3.

Het plan, opgesteld door de distributienetbeheerder, heeft betrekking op een periode van vijf jaar; het wordt elk jaar aangepast voor de volgende vijf jaren, volgens de procedure vastgesteld in § 3.

§ 3. Elke netbeheerder bezorgt aan Brugel zijn voorstel van investeringsplan voor 31 mei van het jaar dat voorafgaat aan het eerste jaar waarop het plan betrekking heeft.

Brugel deelt de netbeheerder ten laatste op 15 juli van hetzelfde jaar zijn voorafgaande opmerkingen over het ontwerpplan mee.

De netbeheerder werkt zijn definitief ontwerp van investeringsplan uit op basis van de voorafgaande opmerkingen van Brugel en bezorgt dit aan Brugel vóór 15 september van het jaar dat voorafgaat aan het eerste jaar waarop het plan betrekking heeft.

Brugel gaat over tot de raadpleging van de betrokken administraties, de daadwerkelijke of potentiële gebruikers van het net en van de Raad betreffende bepaalde aspecten van het ontwerpplan. In dat geval brengt het de betrokken netbeheerder hiervan op de hoogte.

Brugel maakt ten laatste op 30 oktober van hetzelfde jaar het definitief ontwerp van plan ter goedkeuring over aan de Regering, samen met zijn advies en de resultaten van de openbare raadpleging. Voor zijn advies gaat Brugel met name na of de investeringen die voorzien zijn in dit ontwerpplan alle investeringsbehoeften dekken die tijdens de raadpleging zijn opgetekend en of dit plan overeenkomt met het tienjarig netontwikkelingsplan dat de gehele Europese Unie dekt. Het houdt eveneens rekening met de relatie tussen de elektriciteits- en de gasmarkt en tussen de markten voor arm en rijk aardgas.

Als de Regering op 31 december van hetzelfde jaar geen beslissing genomen heeft en voor zover de documenten wel degelijk aan het Parlement tegen ten laatste 30 oktober van hetzelfde jaar overgemaakt zijn, wordt het definitief ontwerp van het investeringsplan als goedgekeurd geacht. Brugel houdt toezicht op en evalueert de uitvoering van deze investeringsplannen.

Brugel kan, in het belang van de gebruikers en rekening houdend met de milieucriteria, de netbeheerder het uitdrukkelijke bevel geven om bepaalde vanuit technisch en financieel oogpunt alternatieve of aanvullende investeringen te bestuderen. Deze studies worden uitgevoerd binnen een termijn die rekening houdt met de termijnen voor goedkeuring van de in het bovenstaande lid vermelde investeringsplannen.”

Daarnaast bepaalt paragraaf 4 van artikel 12 van de elektriciteitsordonnantie:

“Vóór 31 maart van elk jaar dienen de netbeheerders Brugel, elk voor wat hen betreft, een verslag over te maken waarin ze de kwaliteit van hun dienstverlening tijdens het voorgaande kalenderjaar beschrijven.

Dit verslag omvat minstens de volgende gegevens:

- 1° het aantal, de frequentie en de gemiddelde duur van de onderbrekingen van de toegang tot het net;
- 2° de aard van de defecten en de lijst van de dringende tussenkomsten;
- 3° de naleving van de kwaliteitscriteria met betrekking tot de vorm van de spanningsgolf, zoals beschreven in norm NBN EN 5016;
- 4° de termijnen voor de klachtenbehandeling en het beheer van de noodoproepen;
- 5° de termijnen voor aansluiting en herstelling.

De nadere regels betreffende deze verplichting kunnen worden vastgesteld door BRUGEL dat de netbeheerders eveneens de verplichting kan opleggen om het hun onderhoudsprogramma's te bezorgen.”

2 Herinnering aan het algemene kader en de gevolgde methodologie

2.1 De procedure voor het indienen van het investeringsplan

Zoals vermeld in de uiteenzetting van het wettelijke kader in de vorige sectie, moet de gewestelijke transmissienetbeheerder (GTNB), ELIA, een investeringsplan opstellen om de veiligheid, de betrouwbaarheid, de regelmaat en de kwaliteit van de bevoorrading op het net dat hij beheert te garanderen, met inachtneming van het leefmilieu en de energie-efficiëntie.

De op 23 juli 2018 goedgekeurde wijziging van de elektriciteitsordonnantie heeft de procedure voor het indienen en goedkeuren van het investeringsplan van ELIA gewijzigd. Deze nieuwe procedure voorziet het opstellen van een ontwerp van investeringsplan in twee fasen:

- (1) een eerste voorlopig ontwerp van investeringsplan dat tegen 31 mei wordt bezorgd aan BRUGEL en waarover de regulator opmerkingen kan formuleren;
- (2) een definitief ontwerpplan dat ELIA aan BRUGEL bezorgt tegen 15 september en dat rekening houdt met de opmerkingen van de regulator.

Deze wijziging van de ordonnantie voorziet ook dat BRUGEL overgaat tot de raadpleging van de betrokken administraties, van de daadwerkelijke of potentiële gebruikers van het net en van de Raad van Gebruikers van gas en elektriciteit over bepaalde aspecten van het ontwerpplan. Ten slotte moet BRUGEL zijn advies over het definitieve ontwerp van investeringsplan tegen 30 oktober ter goedkeuring aan de Regering meedelen.

In een op 2 oktober 2018 verzonden brief heeft BRUGEL de minister van Energie laten weten dat het houden van een openbare raadpleging en de indiening van zijn advies over het investeringsplan binnen de nieuwe wettelijke termijn (30 oktober) materieel onmogelijk uit te voeren waren aangezien de wijziging van de elektriciteitsordonnantie geen overgangsbepaling heeft voorzien¹.

In een brief van 26 oktober 2018 heeft de minister aan BRUGEL gevraagd om de raadpleging toch te organiseren, zelfs als ze een vertraging zou veroorzaken in de publicatie van de adviezen van BRUGEL. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft daarom op 6 december 2018 de goedkeuring van het investeringsplan voor elektriciteit van ELIA uitgesteld tot het advies van BRUGEL beschikbaar zou zijn, om een voorafgaande openbare raadpleging mogelijk te maken.

2.2 De organisatie van de openbare raadpleging

Gevolg gevend aan de vraag van de minister heeft BRUGEL een openbare raadpleging over het investeringsplan² georganiseerd die van 30 november tot 30 december 2018 op haar website plaatsvond. BRUGEL heeft ook per brief de Raad van Gebruikers en Leefmilieu Brussel uitgenodigd om

¹ Aangezien de wijziging van de ordonnantie in werking is getreden op 30 september 2018, heeft BRUGEL geen voorlopige versie van het investeringsplan ontvangen maar alleen een definitieve versie op 15 september 2018.

² Om de openbare raadpleging te kunnen houden, heeft BRUGEL aan ELIA gevraagd om het een niet-vertrouwelijke versie van zijn investeringsplan te bezorgen.

aan deze raadpleging deel te nemen. Op vraag van de Raad van Gebruikers heeft BRUGEL op 14 december 2018 de doelstellingen van de raadpleging toegelicht.

Voor deze eerste oefening heeft BRUGEL beslist het volledige investeringsplan te publiceren, hoewel de elektriciteitsordonnantie BRUGEL de mogelijkheid geeft om de raadpleging te beperken tot “bepaalde aspecten van het ontwerpplan”. De deelnemers werden dus uitgenodigd een vragenlijst te beantwoorden en konden ook “open” opmerkingen formuleren over het geheel van het investeringsplan.

De resultaten van deze openbare raadpleging zijn beschikbaar in de bijlage van dit Advies. Voor elke ontvangen opmerking heeft BRUGEL een antwoord gegeven of een commentaar geformuleerd (met name op basis van de bijdrage van ELIA). Gelet op sommige ontvangen opmerkingen zal BRUGEL binnenkort overleggen over de efficiëntste manier om in de toekomst openbare raadplegingen te houden, ook rekening houdend met eventuele aanpassingen van het schema van de plannen die door ELIA zullen worden voorgesteld.

2.3 Procedure voor het onderzoek van het investeringsplan

De analyse van de investeringsplannen volgt voornamelijk 2 krachtlijnen:

- de evaluatie van de bevoorradingscapaciteit van het gewestelijke transmissienet;
- de evaluatie van de kwaliteit en de regelmaat van de bevoorrading van de netgebruikers;

Aangezien de geringe voorspelbaarheid van sommige externe factoren voor meer onzekerheid zorgt, zodat de netbeheerder verplicht is zijn hypothesen voortdurend bij te stellen, volgt BRUGEL doorgaans een verschillende aanpak voor de vooruitzichten op korte en op lange termijn. Aangezien de voorspellingen snel aan nauwkeurigheid verliezen naarmate de redactiedatum verder in het verleden ligt, spitst de aandacht zich voornamelijk toe op het eerste jaar van het gepresenteerde plan, met uitzondering van de grotere projecten die over meerdere jaren lopen.

3 Opmerkingen van BRUGEL

3.1 Evolutie van het verbruik

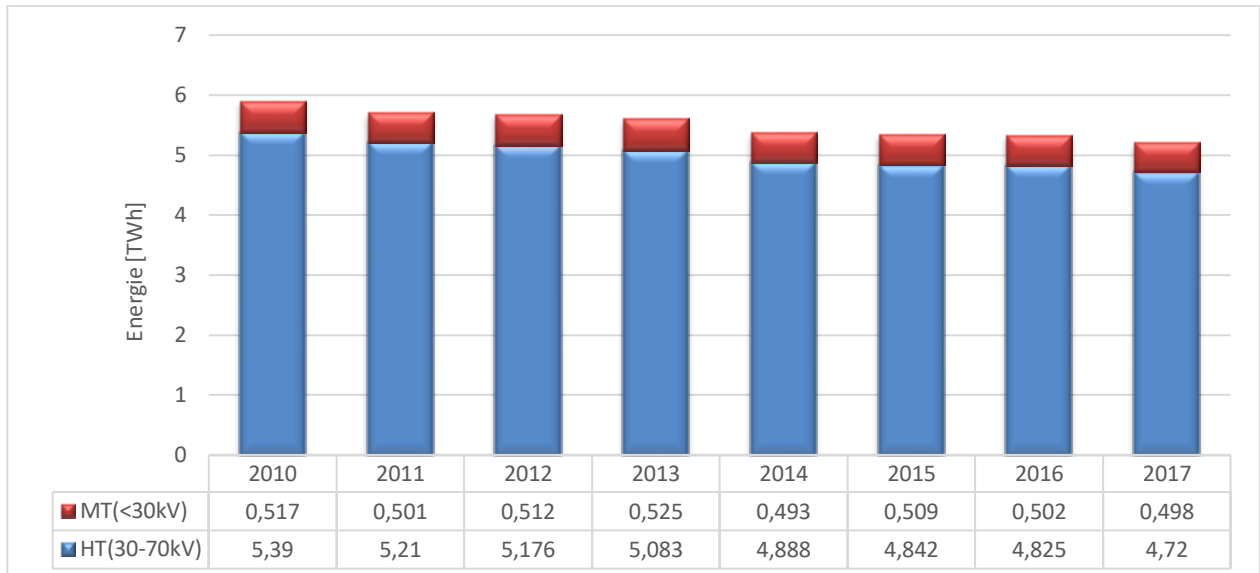
Het gewestelijke transmissienet is een net waarvan het belang beperkt blijft door zijn omvang en door het aantal afnemers dat erop is aangesloten.

Dit net zorgt via 309,6 km HS-kabels van 36 kV voor de bevoorrading van het distributienet via 47 leveringspunten, maar ook voor de bevoorrading van 10 andere toegangspunten die eigendom zijn van andere gebruikers (Aquiris, Audi, Infrabel en de MIVB) die op het 36 kV-net aangesloten zijn.

De totale elektriciteit die werd afgenomen voor de bevoorrading van de Brusselse gebruikers (aangesloten op het gewestelijke transmissienet of op het distributienet van SIBELGA) bedroeg 5,218 TWh in 2017. De gebruikers die aangesloten zijn op het net van ELIA verbruiken bijna 10% van de totale elektriciteit.

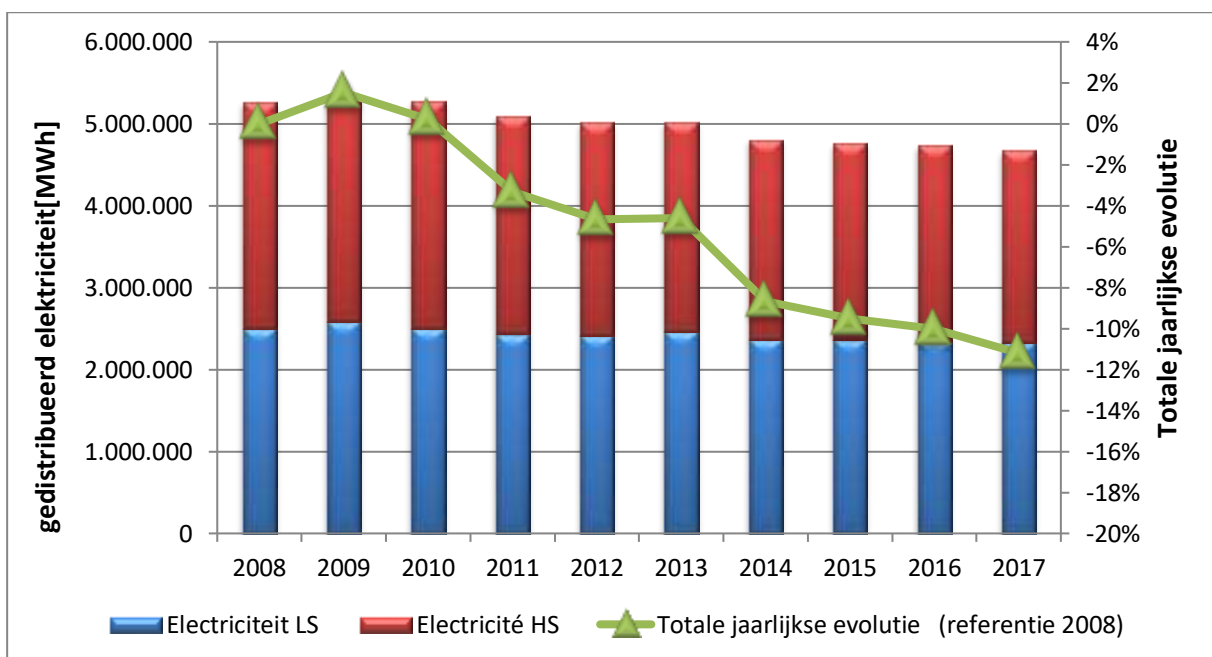
Zoals Figuur 1 aangeeft, daalt de op het gewestelijke transmissienet afgenomen elektrische energie sinds enkele jaren aanhoudend. Zo is de totale hoeveelheid getransporteerde energie van 2010 tot

2017 met 12% gedaald. Het blijkt dat deze daling wel degelijk een structureel verschijnsel is, dat voornamelijk wordt verklaard door het feit dat de gebruikte elektrische toestellen steeds energiezuiniger zijn.

Figuur 1: Evolutie van de op het gewestelijke transmissienet getransporteerde energie

De analyse van de gegevens over het elektriciteitsverbruik uitgesplitst per type gebruiker van het distributienet van SIBELGA (zie Figuur 2) toont aan dat deze daling veel sterker is voor de gebruikers die op het MS-net (voornamelijk 11 kV) zijn aangesloten dan voor gebruikers die op het LS-net zijn aangesloten (230-400 V, voornamelijk residentieel). Geen wonder, want deze gebruikers zijn gevoeliger voor hun verbruik en zullen sneller investeren om hun energiefactuur te verlagen.

Figuur 2: Evolutie van de gedistribueerde elektriciteit

3.2 De bevoorradingszekerheid

BRUGEL evalueert in het bijzonder de bevoorradingszekerheid van de Brusselse gebruikers op basis van de capaciteit van het gewestelijke transmissienet om de geraamde belastingsschommelingen op korte en middellange termijn op te vangen.

De leveringspunten³, die de interface vormen tussen het transmissienet van ELIA en het distributienet van SIBELGA, zijn belangrijke installaties die aandachtig gevolgd worden door BRUGEL. Alle Brusselse elektriciteitsgebruikers worden immers via deze 47 leveringsposten bevoorraad.

SIBELGA voert elk jaar in overleg met ELIA een evaluatie uit van de verbruikspiek en het gegarandeerde vermogen over een periode van 5 jaar voor elk van de 47 leveringspunten die het distributienet bevoorraden. Bij de evaluatie van deze piek houdt SIBELGA rekening met de nieuwe belastingen en met hun natuurlijke toename op het net. Deze ramingen worden uitgevoerd over een periode van 5 jaar. Voor de verzadigde of bijna verzadigde posten wordt overleg gepleegd tussen SIBELGA en ELIA om de vereiste investeringen in de respectieve netten te coördineren.

BRUGEL heeft de door SIBELGA meegedeelde belastingswaarden vergeleken met de door ELIA (de eigenaar van de posten) meegedeelde waarden om zich van de coherentie van de gegevens te verzekeren. Er werden enkele verschillen gevonden.

Het belangrijkste verschil heeft betrekking op de verwachte toename van de belasting in het kader van het project Neo. SIBELGA voorspelt een toename van de belasting van de 36 kV-post Eeuwfeest met 15 MVA in 2021. De informatie in het “zwartboek” dat als bijlage bij het investeringsplan is gevoegd, bevat deze verhoging van de belasting echter niet. BRUGEL heeft opheldering gevraagd aan ELIA, dat verklaart dat deze belasting niet in aanmerking is genomen omdat het dossier met betrekking tot de aansluiting van dit project zich bij SIBELGA nog in de oriëntatiestudiefase bevindt. ELIA geeft aan dat het, indien de vraag werkelijkheid wordt, rekening zal houden met deze verandering van de belasting en zijn volgende investeringsplan zal aanpassen.

Uit de analyse van de meegedeelde gegevens blijkt dat men in **de komende vijf jaar een aanzienlijke evolutie van de belasting verwacht voor bepaalde leveringsposten. BRUGEL merkt echter op dat de huidige capaciteit van de posten die door deze verhoging zullen worden beïnvloed nog steeds voldoende is, of dat de netbeheerders SIBELGA en ELIA de nodige maatregelen (investeringen of herstructurering van het net) gepland hebben.**

3.3 De bevoorradingskwaliteit

Elk jaar moet ELIA aan BRUGEL een verslag overmaken waarin het de kwaliteit van zijn dienstverlening in het voorgaande kalenderjaar beschrijft. In overeenstemming met de reglementering werd het verslag over de kwaliteit van de dienstverlening voor 2017 ontvangen op 15 mei 2018.

Wat de analyse van de kwaliteit van de bevoorrading van het gewestelijke net van ELIA betreft, zijn de beoordeelde indicatoren (gebaseerd op niet-geplande onderbrekingen van meer dan drie minuten) de volgende:

- De onbeschikbaarheid: de gemiddelde jaarlijkse onderbrekingsduur per gebruiker;

³ Ook koppelpunten of transformatieposten genoemd.

- De duur van de onderbrekingen: de gemiddelde duur van een lange onderbreking die een gebruiker heeft ondergaan;
- De frequentie van de onderbrekingen: de gemiddelde jaarlijkse frequentie van de lange onderbrekingen per gebruiker.

De evolutie van deze indicatoren over de vier afgelopen jaren is opgenomen in Tabel 2.

	Doelstellingen	2014	2015	2016	2017
Aantal onderbrekingen	/	5	2	2	12
Onbeschikbaarheden	<00:01:59	00:01:30	00:00:42	00:00:57	00:09:58
Duur van de onbeschikbaarheid	<00:22:36	00:25:01	00:17:43	00:22:58	01:03:54
Frequentie van de onderbreking	< 0,08	0,06	0,04	0,04	0,16

Tabel 1: Indicatoren voor de continuïteit van de bevoorrading van het gewestelijke transmissienet (Lange onderbrekingen)

Hieruit blijkt dat de indicatoren voor de kwaliteit van de bevoorrading in 2017 sterk verslechterd zijn en de doelstellingen van ELIA aanzienlijk werden overschreden. Deze resultaten worden voornamelijk verklaard door het ernstige incident dat zich op 9 februari 2017 in de 36 kVA-post in Schaarbeek heeft voorgedaan.

Na een kortsluiting als gevolg van een materiële storing werd de post stilgelegd. Deze laatste bevoorradt echter nog een aantal andere posten (Josaphat 6 kV, Dunant 11 kV, Keizer Karel 11 kV, Scailquin 11 kV en Voltaire 11-6 kV) die eveneens uitvielen.

Op verzoek van BRUGEL heeft ELIA een rapport ingediend met een technische beschrijving van de gebeurtenissen die zich tijdens het incident hebben voorgedaan. Gezien de omvang van het incident vraagt BRUGEL echter aan ELIA welke maatregelen het inmiddels heeft genomen om het risico van dit soort incidenten in de toekomst tot een minimum te beperken.

BRUGEL wijst er echter op dat dit soort incidenten (en vooral hun omvang) relatief zeldzaam blijft. Uit de analyse van de indicatoren van de afgelopen vijf jaar blijkt immers dat ze zeer behoorlijk zijn. De door ELIA geplande investeringen om een goede kwaliteit van de bevoorrading en de betrouwbaarheid van haar net te handhaven, houden hoofdzakelijk verband met de vervanging van verouderde apparatuur.

3.4 Opvang van de productie van gedecentraliseerde installaties

Net als de voorbije jaren heeft ELIA aan BRUGEL een prognoseplan (ook “groenboek” genoemd) bezorgd voor de onthaalcapaciteit van de gedecentraliseerde productie-installaties voor elk van de leveringspunten van het gewestelijke transmissienet.

Dit “groen boek” geeft informatie over de resterende traditionele onthaalcapaciteit van de leveringspunten. Deze capaciteit stemt overeen met een geïnstalleerde vermogenswaarde van de productie-eenheden die op een leveringspunt kunnen worden aangesloten en tegen 100% kunnen produceren in situatie N-1. Met andere woorden, met een traditionele toegang tot het net blijft de

productie van de bestaande en nieuwe eenheden onbeperkt mogelijk, ook als een onderdeel van het net onbeschikbaar is.

BRUGEL heeft dit groenboek geanalyseerd en heeft vastgesteld dat op korte en middellange termijn **geen enkel leveringspunt van het gewestelijke transmissienet als kritisch wordt of zal worden beschouwd⁴. Het ontbreken van een project in het investeringsplan van ELIA om de aansluiting van gedecentraliseerde installaties mogelijk te maken, is dus gerechtvaardigd.**

3.5 Energie-efficiëntie van het distributienet

De Europese richtlijn betreffende energie-efficiëntie voorziet in artikel 15 (§2) een verplichting voor de Lidstaten om tegen uiterlijk 30 juni 2015 het potentieel voor energie-efficiëntie van het elektriciteitsnet (transport en distributie) te beoordelen. Deze beoordeling moet ook concrete maatregelen en investeringen vaststellen voor het invoeren van kosteneffectieve verbeteringen van de energie-efficiëntie van de netten.

Deze bepaling werd overigens omgezet in de laatste wijziging van de elektriciteitsordonnantie die op 11/06/2014 werd gepubliceerd. Punt 21 van artikel 30bis, § 2 van de ordonnantie bepaalt namelijk dat BRUGEL moet: *“erop toezien dat vóór 31 maart 2015, een studie wordt uitgevoerd om de potentiële energie-efficiëntie van de gas- en elektriciteitsinfrastructuren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te bepalen, in het bijzonder wat betreft regionale transmissie/vervoer, distributie, beheer van de belasting van het net en interoperabiliteit, evenals de aansluiting van installaties voor energieopwekking; deze studie stelt concrete maatregelen en investeringen vast voor het invoeren van kosteneffectieve verbeteringen van energie-efficiëntie in de netwerkinfrastructuur, met een gedetailleerd tijdschema voor de invoering ervan.”*

In overeenstemming met de wetgeving heeft BRUGEL aan de Minister een studie bezorgd op 26 maart 2015⁵. Het investeringsplan van ELIA voor de periode 2019-2029 geeft een stand van zaken van de geïdentificeerde maatregelen. Toch verzoekt BRUGEL ELIA om bij het opstellen van het volgende investeringsplan (2020-2030) een follow-up van de specifieke maatregelen voor Brussel te specificeren.

3.6 Door ELIA voorgestelde investeringen

Het voor de periode 2019-2029 voorgestelde investeringsplan heeft dezelfde basis als de vorige plannen. De dimensionering van het gewestelijke transmissienet, met een spanningsniveau van 36 kV, is immers voornamelijk verbonden aan de verbruiksvoorzieningen per leveringspunt, aangezien de gedecentraliseerde productie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest relatief zwak blijft. Globaal gezien zijn deze voorzieningen gebaseerd op macro-economische hypothesen die de normale toename van de vraag naar elektriciteit weergeven, en micro-economische hypothesen die de lokale ontwikkelingsperspectieven weerspiegelen en die in Brussel van overwegend belang blijven.

Deze bijzondere situatie van het Brusselse net zet ELIA ertoe aan om zich voor de bepaling van de capaciteitsbehoeften van het gewestelijke transmissienet veeleer op de door SIBELGA verstrekte gegevens baseert. Deze gegevens worden gebruikt om de knelpunten te identificeren (de kritische punten waar de technische criteria tussen verbruik en productie niet meer worden geverifieerd). De

⁴ Een kritiek leveringspunt is een punt waarvan de resterende traditionele onthaalcapaciteit kleiner is dan 2,5 MVA.

⁵ Deze studie werd ook door BRUGEL gepubliceerd (BRUGEL-STUDIE-20150306-08)

eventuele oplossingen worden vervolgens besproken door beide partijen. Eerst wordt overwogen om de belasting van de verzadigde posten naar naburige posten over te hevelen. Indien dit onmogelijk is, worden meer structurele oplossingen gekozen, met name de versterking van de bestaande post of de bouw van een volledig nieuwe post.

Bepaalde investeringen op het 150 kV-net worden ter informatie opgenomen in het investeringsplan (aangezien de elektriciteitsordonnantie het gewestelijke transmissienet definieert als het net met een nominale spanning van 36 kV liggend op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest). Dit geldt ook voor de versterkingen in 36 kV die zich in het Vlaams Gewest bevinden en die een invloed hebben op het Brusselse transmissienet. Deze investeringen maken uiteraard geen deel uit van dit investeringsplan.

In het kader van zijn analyse heeft BRUGEL een follow-up gemaakt van de verschillende in het vorige investeringsplan (2018-2028) geplande investeringsprojecten die werden goedgekeurd door de Regering.

Uit de analyse van BRUGEL blijkt dat de planning van verschillende projecten aangepast is:

- 8 projecten zijn een jaar uitgesteld na problemen met de werven en het verlenen van de vergunningen;
- 5 projecten zijn een jaar vervroegd wegens het hervatten van de werkzaamheden voor de plaatsing van de 150 kV-kabel tussen de posten Keizer Karel en Woluwe;
- Het project met betrekking tot de renovatie van de post van Schaarbeek werd met 3 jaar uitgesteld vanwege een optimalisatie van de projectportefeuille van ELIA en technische problemen tijdens de studiefase;
- 19 projecten werden uitgesteld (met één of twee jaar) als gevolg van een optimalisatie van de projectportefeuille van ELIA;
- 2 projecten voor de vervanging van 36 kV-kabels werden uitgesteld na een herevaluatie van de behoeften door ELIA.

BRUGEL stelt dan ook vast dat het aantal projecten dat systematisch wordt uitgesteld wegens vergunnings- en werfcoördinatiekwesties nog steeds even groot is. BRUGEL stelt vast dat de netbeheerders (distributie- of transmissienetbeheerders) steeds meer obstakels ontmoeten bij de uitvoering van hun projecten. Zowel de planning als het budget van de werven kunnen aanzienlijk worden beïnvloed.

BRUGEL is van mening dat de bevoegde autoriteiten aandacht moeten besteden aan de moeilijkheden waarmee de netbeheerders worden geconfronteerd, zodat dit soort belemmeringen geen ernstigere gevolgen heeft als de noodzakelijke investeringen niet tijdig kunnen worden gedaan.

Daarnaast merkt BRUGEL op dat ELIA 3 nieuwe projecten heeft gepland. Een daarvan is de afschaffing van 5 kV in de post Napels, gepland voor 2019. De harmonisatie van de 11 kV MS-netten van SIBELGA is inderdaad noodzakelijk en zal ook de netverliezen verminderen. Om te verzekeren dat de door ELIA en SIBELGA geplande investeringen voor de uitstap uit de 5- en 6,6 kV-netten perfect op elkaar aansluiten, vraagt BRUGEL dat de toekomstige investeringsplannen van ELIA een deelhoofdstuk bevatten dat gewijd is aan de follow-up van dit soort projecten.

BRUGEL merkt ook op dat het project met betrekking tot de installatie van de 150 kV-kabel tussen de posten Keizer Karel en Woluwe wordt gehandhaafd voor 2019. Ter herinnering, de werf werd stilgelegd na klachten van de omwonenden over de risico's van de opwekking van magnetische velden door deze kabel. De werken konden worden hervat, met een aanpassing van het traject, na de invoering van een verplicht protocol dat alle goede praktijken voorschrijft die het Gewest en ELIA moeten

toepassen voor de plaatsing van 150 kV-kabels in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De aanleg van de 150 kV-kabel tussen de posten Keizer Karel en Woluwe was trouwens een voorvereiste voor de uitvoering van diverse andere belangrijke projecten. De voltooiing van de werkzaamheden zou ELIA dus in staat moeten stellen om de succesvolle uitvoering van deze tot dan toe geblokkeerde projecten te garanderen.

Tot slot vraagt BRUGEL aan ELIA om ervoor te zorgen dat de voorgestelde planningswijzigingen (zeker wanneer ELIA er verantwoordelijk voor is) geen risico's opleveren voor de bevoorradingszekerheid van de gebruikers.

4 Conclusies

In overeenstemming met artikel 12 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, heeft de beheerder van het gewestelijke transmissienet ELIA BRUGEL een investeringsplan bezorgd waarin het de staat van zijn net evalueert en investeringen voorstelt voor de periode 2019-2023.

Vanwege de wijziging van de ordonnantie die op 30 september 2018 in werking is getreden, dus nadat ELIA zijn ontwerp van investeringsplan had ingediend, en op vraag van de minister, heeft BRUGEL voor het eerst een openbare raadpleging over het voorgestelde investeringsplan van de beheerder van het gewestelijke transmissienet georganiseerd. Voor deze eerste oefening heeft BRUGEL ervoor gekozen om het volledige investeringsplan voor te leggen. De raadpleging werd met enkele vragen gestructureerd en de deelnemers kregen de mogelijkheid om "open" opmerkingen te maken. Alle aangehaalde opmerkingen zijn verwerkt in het verslag van de raadpleging dat is opgenomen in de bijlage van dit advies.

Gelet op sommige ontvangen opmerkingen zal BRUGEL binnenkort overleggen over de efficiëntste manier om in de toekomst openbare raadplegingen te houden en zal het onderzoeken of ook aanpassingen aan de inhoud van het investeringsplan moeten worden aangebracht.

Na de analyse van het door ELIA voorgestelde elektriciteitsinvesteringsplan 2019-2029 zijn de voornaamste opmerkingen van BRUGEL de volgende:

1. **Wat de bevoorradingszekerheid betreft**, blijkt uit de analyse van de meegedeelde gegevens dat men voor bepaalde leveringspunten een belangrijke evolutie van de piek verwacht. BRUGEL merkt echter op dat de huidige capaciteit van de posten die door deze verhoging zullen worden beïnvloed nog steeds voldoende is, of dat de netbeheerders SIBELGA en ELIA de nodige maatregelen (investerings- of herstructurering van het net) gepland hebben.
2. **Wat de kwaliteit van de bevoorrading aan de netgebruikers betreft**, blijkt dat de indicatoren voor de bevoorradingskwaliteit in 2017 sterk zijn verslechterd. Deze resultaten worden voornamelijk verklaard door het ernstige incident dat zich op 9 februari 2017 in de 36 kVA-post in Schaarbeek heeft voorgedaan. BRUGEL wijst er echter op dat dit soort incidenten (en vooral hun omvang) relatief zeldzaam blijft. Uit de analyse van de indicatoren van de afgelopen vijf jaar blijkt dat ze nog steeds bevredigend zijn.
3. **Met betrekking tot de follow-up van de voorgestelde investeringen tegenover het vorige investeringsplan (2018-2028)** dat door de Regering is goedgekeurd, stelt BRUGEL vast dat een aantal wijzigingen aan de planning werden aangebracht (en gemotiveerd). Een van

de belangrijkste redenen die ELIA aanvoert, heeft betrekking op de moeilijkheden die de netbeheerder ondervindt bij het verkrijgen van de nodige vergunningen en machtigingen om zijn werkzaamheden uit te voeren. BRUGEL is van mening dat de bevoegde autoriteiten aandacht moeten besteden aan de moeilijkheden waarmee de netbeheerders (transmissie of distributie) worden geconfronteerd, zodat dit soort belemmeringen geen ernstigere gevolgen heeft als essentiële investeringen niet tijdig kunnen gebeuren.

4. Daarnaast hoopt BRUGEL dat de invoering van het verplichte protocol dat alle goede praktijken bepaalt die het Gewest en ELIA moeten toepassen voor de aanleg van 150 kV-kabels in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het mogelijk zal maken om vertragingen te vermijden in projecten zoals de plaatsing van de 150 kV-kabel tussen de posten Keizer Karel en Woluwe.

BRUGEL stelt de Regering dan ook voor het ontwerp van investeringsplan voorgesteld door ELIA voor de periode 2019-2029 goed te keuren.

* *

*

5 Bijlage: Verslag van de raadpleging

BRUGEL wijst erop dat het met het oog op de efficiëntie een gelijktijdige openbare raadpleging heeft uitgevoerd over de verschillende investeringsplannen (SIBELGA voor elektriciteit en gas voor de periode 2019-2023 en ELIA voor het gewestelijke transmissienet 2019-2029). Hierdoor hebben de antwoorden van bepaalde deelnemers soms betrekking op de twee investeringsplannen samen, wat verklaart waarom sommige opmerkingen in het raadplegingsverslag geen betrekking hebben op het investeringsplan van ELIA.

Vraag 1:

Meent u dat de ontwerpen van investeringsplannen die de netbeheerders voorstellen, elk voor zich, de ontwikkeling mogelijk maken van netten die de veiligheid, betrouwbaarheid, regelmaat en kwaliteit van de bevoorrading van de netgebruikers verzekeren?

	Antwoorden	Opmerkingen	Antwoorden/Opmerkingen
Leefmilieu Brussel	Geen antwoord.	<p>Modaliteiten voor de organisatie van de raadpleging</p> <p>Brugel heeft op 30 november 2018 op zijn website een bericht van openbare raadpleging over de investeringsplannen gepubliceerd. De raadpleging loopt tot 30 december 2018. Leefmilieu Brussel (LB) heeft op 4 december 2018 een specifieke vraag om advies van BRUGEL gekregen betreffende de drie investeringsplannen⁶. Het advies van LB wordt hierin gevraagd tegen 30 december 2018. LB beschikt dus over 26 kalenderdagen – waarvan 9 tijdens de schoolvakantie – om advies te geven over documenten die samen meer dan 250 pagina's omvatten en die over een complexe inhoud gaan.</p>	<p>Modaliteiten voor de organisatie van de raadpleging</p> <p>BRUGEL is zich bewust van de problemen met de termijnen voor de openbare raadpleging die aan de deelnemers werden opgelegd.</p> <p>BRUGEL herinnert ook aan de problemen met deze eerste oefening, doordat de inwerkingtreding (30/09/2018) van de bepalingen van de ordonnantie tot wijziging van de procedure voor het indienen van het investeringsplan, die het houden van een raadpleging oplegt, later viel dan de datum waarop de investeringsplannen van ELIA werden ontvangen.</p>

⁶ Brief verzonden op 03/12/2018, ontvangen langs elektronische weg op 04/12/2018 en met de post op 05/12/2018

	<p>Door een dergelijke termijn op te leggen – een eenmalige periode van 30 kalenderdagen (of minder), waarvan een gedeelte tijdens de schoolvakantie, om zich uit te spreken over de drie investeringsplannen – aan LB maar ook aan alle andere partijen die zijn uitgenodigd om deel te nemen aan de openbare raadpleging, neemt BRUGEL de essentie weg van de door de wetgever opgelegde maatregel in het kader van de wijziging van de elektriciteits- en gasordonnanties in juli 2018 waarbij aan de regulator werd opgedragen een raadpleging over de investeringsplannen te houden⁷. De door BRUGEL opgelegde raadplegingsvoorwaarden zijn ongeschikt, gelet op de lengte, de diversiteit en de techniciteit van de documenten en maken het de geraadpleegde organisaties onmogelijk zich geldig uit te spreken over de kwaliteit van de investeringsplannen (met name met betrekking tot het bereiken van de doelstellingen inzake veiligheid, betrouwbaarheid, regelmaat en bevoorradingszekerheid van de netgebruikers). Leefmilieu Brussel begrijpt dat 2018 een overgangsjaar vormt in de mate dat BRUGEL de raadpleging (zoals ingevoerd door de wetgever bij de wijzigingen van de elektriciteits- en gasordonnanties op 26 juli 2018) reeds nu organiseert, maar de plannen van de betrokken netbeheerders slechts half september heeft ontvangen (conform de oude procedure voor het indienen van de plannen). LB betreurt echter de voorwaarden van de raadpleging en zal zich beperken tot zeer algemene opmerkingen over de documenten die het heeft ontvangen.</p> <p>LB nodigt BRUGEL uit om vanaf 2019 de raadpleging te organiseren in omstandigheden (met name wat de termijnen betreft) die aangepast zijn aan de lengte en de complexiteit van de investeringsplannen, om</p>	<p>BRUGEL heeft hierdoor vooraf geen kennis genomen van voorlopige versies van de investeringsplannen (die volgens de nieuwe bepalingen van de gas- en elektriciteitsordonnanties in mei moeten worden ingediend).</p> <p>Bovendien was BRUGEL gedwongen een relatief beperkte raadplegingsperiode op te leggen om de ontvangen opmerkingen te kunnen behandelen (via een raadpleging van de netbeheerders indien dat nodig was) en om zijn adviezen zo snel mogelijk aan de minister te kunnen overmaken.</p> <p>Gelet op sommige ontvangen opmerkingen over het verloop van de openbare raadpleging zal BRUGEL binnenkort overleggen over de efficiëntste manier om in de toekomst openbare raadplegingen te organiseren, ook rekening houdend met eventuele aanpassingen van het schema van de plannen die door ELIA zullen worden voorgesteld.</p> <p><u>Milieu-evaluatie van de geplande investeringen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest</u></p> <p>Wat de vraag betreft om een formaat voor de investeringsplannen te bepalen dat op systematische wijze de genomen maatregelen integreert om de milieuhinder (lawaai, water, elektromagnetische velden enz.) te verzachten, zal</p>
--	---	---

⁷ Ordonnantie van 19 juli 2011 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, art. 12, § 3, alinea 3: Brugel “[...] gaat over tot de raadpleging van de betrokken administraties, de daadwerkelijke of potentiële gebruikers van het net en van de Raad betreffende bepaalde aspecten van het ontwerpplan.”

	<p>de wil van de wetgever te respecteren die gewenst heeft dat de betrokken administraties en de effectieve of potentiële gebruikers van het net hun mening daarover kunnen geven. Ter informatie, de ordonnantie van 18 maart 2004 betreffende de milieu-effectenbeoordeling van bepaalde plannen en programma's (art. 11) voorziet een raadplegingstermijn van 60 dagen voor de plannen. Deze termijn zou LB overigens in staat stellen een beter onderbouwd en gecoördineerd advies te geven.</p> <p>Technische evaluatie van de geplande investeringen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest</p> <p>BRUGEL, de Brusselse energieregulator, bezit de technische expertise betreffende de distributienetten en het gewestelijke transmissienet voor elektriciteit. LB is daarom niet van plan de technische relevantie van de door SIBELGA en ELIA voorgestelde investeringen te onderzoeken.</p> <p>Milieu-evaluatie van de geplande investeringen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest</p> <p>Wat de infrastructuur betreft die door de gewestelijke wetgeving aan een milieuvergunning onderworpen zijn, verwijst LB ELIA en SIBELGA naar de beslissingen die LB zal nemen in het kader van de vergunningsaanvragen.</p> <p>LB stelt vast dat de milieu-impact van de door ELIA en SIBELGA voorgestelde investeringen in het huidige formaat van de investeringsplannen niet volledig wordt behandeld. In deze situatie is het voor LB moeilijk om een oordeel te vellen over deze impact en over de door de netbeheerders genomen maatregelen om hem te verminderen. LB stelt voor dat BRUGEL, met het oog op de volgende</p>	<p>BRUGEL nagaan in welke mate de schema's van de investeringsplannen kunnen worden aangepast.</p> <p>BRUGEL herinnert er echter aan dat de investeringsplannen van de distributienetbeheerder en de gewestelijke transportnetbeheerder niet onderworpen zijn aan een milieueffectenbeoordeling, in tegenstelling tot het ontwikkelingsplan van de federale transmissienetbeheerder (zie artikel 10 van de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu).</p> <p>ELIA verklaart dat het alles in het werk zal stellen om te voldoen aan de geldende wettelijke vereisten en de bepalingen in de verleende vergunningen. ELIA zegt ook dat de gedetailleerde beschrijvingen van de verschillende genomen milieumaatregelen buiten het bereik van dit Plan vallen.</p>
--	--	--

		openbare raadplegingen, met de netbeheerders een formaat voor de investeringsplannen overeenkomt dat op systematische wijze de genomen maatregelen integreert om de milieuhinder (lawaai, water, elektromagnetische velden, enz.) te verzachten.	
Raad van Gebruikers	JA	<p><u>Opdrachten en samenstelling van de Raad</u></p> <p>De Raad van Gebruikers van elektriciteit en gas (hierna “de Raad” genoemd) is een adviesraad van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering opgericht krachtens artikel 33 van de ordonnantie betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna “de elektriciteitsordonnantie”). De Raad is samengesteld uit vertegenwoordigers van de actoren van de energiemarkt (verbruikers en professionelen). De opdrachten van de Raad worden gedefinieerd in artikel 33, §2 van de elektriciteitsordonnantie: “De Raad heeft als taak advies te verstrekken aan de Regering, hetzij op eigen initiatief hetzij op diens verzoek, betreffende de bescherming van de gebruikers, openbare dienstverplichtingen en -opdrachten en het rationeel gebruik van energie bij de levering en bij de elektriciteits- en gasdistributie”. Sinds de wijziging van de elektriciteitsordonnantie van 23 juli 2018 en van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt (hierna “de gasordonnantie”), moet de regelgever ook het advies van de Raad vragen betreffende de investeringsplannen van de netbeheerders.</p> <p><u>Aanhangigmaking</u></p> <p>De Raad heeft op 4 december 2018 een adviesaanvraag van BRUGEL gekregen betreffende de investeringsontwerpplannen van de distributienetbeheerder (SIBELGA, elektriciteit en gas, voor de periode 2019-2023) en de gewestelijke transmissienetbeheerder</p>	

		<p>(ELIA, elektriciteit, voor de periode 2019-2029). De Raad heeft op 14 december 2018 vergaderd en het onderstaande advies uitgebracht. SIBELGA en ELIA, leden van de Raad en opstellers van bovengenoemde plannen, hebben zich in het debat hierover onthouden.</p> <p>De organisaties die de professionele klanten binnen de Raad vertegenwoordigen waren afwezig tijdens het debat over de investeringsontwerpplannen en hebben dus niet deelgenomen aan de uitwerking van dit advies.</p> <p><u>Advies</u></p> <p>De Raad beschikt niet over de technische expertise om de voorgestelde opties in de investeringsontwerpplannen ter discussie te stellen. Bij gebrek aan elementen die zouden doen twifelen aan de relevantie van de investeringsontwerpplannen die aan de Raad worden voorgelegd, beperkt deze zich ertoe er akte van te nemen. Met het oog op latere adviesaanvragen over deze ontwerpplannen nodigt de Raad BRUGEL uit om meer gerichte vragen te stellen en ook de formulering van algemene opmerkingen mogelijk te maken.</p>	<p><u>Advies</u></p> <p>BRUGEL noteert de vraag van de Raad van Gebruikers om meer gerichte vragen te stellen in het kader van de raadpleging over de investeringsplannen.</p> <p>BRUGEL zal onderzoeken wat de beste manier is om de organisatie van toekomstige openbare raadplegingen over de investeringsplannen te optimaliseren.</p>
FDSS/FBMD	Ja	<p>Het Centre d'Appui Social Energie beschikt niet over de technische expertise om de voorgestelde opties in de investeringsontwerpplannen in vraag te stellen. Wij gaan in op de elementen van vraag 2 die tot onze expertise behoren en die vragen bij ons oproepen.</p> <p>Wij zijn er echter van overtuigd dat beslissingen van technische aard in de energiesector ook een meer politiek aspect hebben doordat ze een directe impact hebben op het vermogen van de huishoudens om over voldoende energie te beschikken om waardig te leven. Daarom</p>	<p>BRUGEL noteert de vraag van het Centre d'Appui Social Energie om meer gerichte vragen te stellen in het kader van de raadpleging over de investeringsplannen.</p> <p>BRUGEL zal onderzoeken wat de beste manier is om de organisatie van toekomstige openbare raadplegingen over de investeringsplannen te optimaliseren.</p>

		vinden wij het relevant te kunnen reageren op gerichte vragen over deze investeringsplannen.	
Infor GasElek	Ja	Geen	Geen opmerkingen
Netgebruiker	Nee	Geen	Geen commentaar gelet op het gebrek aan argumentatie
Netgebruiker	Ja	Geen	Geen opmerkingen

Vraag 2:

Meent u dat de ontwerpen van investeringsplannen die de netbeheerders voorstellen, elk voor zich, de ontwikkeling mogelijk maken van netten die de veiligheid, betrouwbaarheid, regelmaat en kwaliteit van de bevoorrading van de netgebruikers verzekeren?

	Antwoorden	Opmerkingen	Antwoorden/Opmerkingen
Leefmilieu Brussel	Geen antwoord		Geen opmerkingen
Raad van Gebruikers	Ja	De leden van de Raad stellen een bijzonder belang in de thematiek van de uitrol van slimme meters en hebben gedebatteerd over de elementen die hierover in de investeringsplannen worden voorgesteld. De Raad neemt akte van de beperkte uitrolplannen die de distributienetbeheerder voor elektriciteit Sibelga voorstelt	Geen commentaar - Niet relevant voor ELIA
FDSS/FBMD	Geen antwoord		Geen opmerkingen
Infor GasElek	Ja		Geen opmerkingen
Netgebruiker	Gedeeltelijk		Geen commentaar gelet op het gebrek aan argumentatie
Netgebruiker	Gedeeltelijk		Geen commentaar gelet op het gebrek aan argumentatie

Vraag 3:

Hebt u algemene opmerkingen over de ontwerpen van investeringsplannen die de netbeheerders voorstellen?

	Opmerkingen	Antwoorden/Opmerkingen
Leefmilieu Brussel	<p><u>Elektromagnetische velden</u></p> <p>LB herinnert eraan dat Elia zich bij de installatie van nieuwe 150 kV-kabels moet houden aan het verplichte protocol dat het Gewest en Elia op 4 mei 2017 hebben ondertekend en waarin alle goede praktijken zijn vastgelegd die door beide partijen zullen worden toegepast in verband met de installatie van deze kabels. Het doel van deze goede praktijken is het bepalen van de voorkeurs- en minimumafstanden voor het leggen van 150 kV-kabels vanaf woningen, rekening houdend met de technische en economische beperkingen die aan de noodzakelijke investeringen worden opgelegd. LB dringt er daarom op aan dat Elia de bepalingen van het Protocol naleeft.</p> <p>Buiten het toepassingsgebied van dit Protocol, met betrekking tot de nieuwe HS-kabels die Elia zal installeren, beveelt LB aan om hun installatie zo ver mogelijk van de gevels van woningen te laten plaatsvinden.</p> <p>Met betrekking tot de infrastructuur die in het kader van de gewestelijke wetgeving onderworpen is aan milieuvergunningen (statische transformatoren), verwijst LB Elia naar de beslissingen van LB in verband met deze vergunningsaanvragen, alsook naar de Brusselse wetgeving inzake de uitbatingsvoorwaarden waaraan deze installaties moeten voldoen (BBHG tot vaststelling van de uitbatingsvoorwaarden voor statische transformatoren met een nominaal vermogen van 250 tot 1000 kVA en ministeriële rondzendbrief van 29/03/2013 over magnetische</p>	<p><u>Elektromagnetische velden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aangaande de 150 kV-kabels: ELIA verklaart dat het, zoals gespecificeerd in het investeringsplan, al het mogelijke doet om het Protocol na te leven - Aangaande de nieuwe kabels: ELIA geeft aan dat het voldoet aan de vereisten van de verleende vergunningen en neemt nota van de opmerking van LB. ELIA wenst te benadrukken dat de verschillende werken het voorwerp vormen van voorbereidende technische en economische studies. Bovendien wijst ELIA erop dat de technische kwesties in verband met de aanleg van kabels geen deel uitmaken van het Investeringsplan, dat tot doel heeft de capaciteitsbehoeften vast te stellen en de meest geschikte middelen te beschrijven om aan deze behoeften te voldoen.

	<p>velden in verband met elektriciteitstransformatorstations (statische transformatoren)).</p> <p>LB is zich echter bewust van de moeilijkheden die ELIA in dit verband ondervindt bij de correcte tenuitvoerlegging van bepaalde verbeteringen van haar net, die daardoor vertraging hebben opgelopen. Een pragmatische en constructieve aanpak van de administratie zal noodzakelijk zijn om aanpassingen mogelijk te maken zonder welke het risico van storingen onvermijdelijk zou worden ten nadele van het collectieve en gewestelijke belang.</p> <p><u>Lawaai</u></p> <p>Transformatoren veroorzaken geluidshinder: de exploitanten van dergelijke installaties moeten ervoor zorgen dat de gewestelijke geluidsnormen worden nageleefd en kiezen voor de meest geschikte technische oplossingen om de geluidshinder te beperken.</p> <p>LB wenst dat de bouwwerven (leggen en vervangen van leidingen bijvoorbeeld) beheerd worden op een manier die de geluidshinder voor de buurtbewoners beperkt.</p> <p>Bij de beëindiging van bouwwerven op de openbare weg wenst LB eveneens dat bijzondere aandacht wordt besteed aan de continuïteit van het wegdek, om de risico's van lawaai en trillingen veroorzaakt door een verandering van materiaal of reliëf (wanneer voertuigen op straat passeren) te beperken.</p>	<p><u>Lawaai</u></p> <p>ELIA verklaart dat het nota neemt van LB's opmerking en verklaart dat het alles in het werk stelt om te voldoen aan de geluidsnormen die erop gericht zijn de geluidshinder van zowel de geïnstalleerde transformatoren als de bouwplaatsen te beperken.</p> <p>ELIA wenst te benadrukken dat de verschillende werken het voorwerp vormen van voorbereidende technische en economische studies. ELIA wijst er bovendien op dat de technische aspecten in verband met de geluidsisolatie van transformatoren en de uitvoering van werken geen deel uitmaken van het Investeringsplan, dat tot doel heeft de capaciteitsbehoeften te identificeren en de meest geschikte middelen te beschrijven om aan deze behoeften te voldoen.</p> <p><u>Verrijking van de lucht met SF6</u></p>
--	--	--

	<p><u>Verrijking van de lucht met SF₆</u></p> <p>LB begrijpt de voordelen van het gebruik van isolatie met SF₆. Aangezien zwavelhexafluoride een zeer krachtig broeikasgas is – 22.800 keer krachtiger dan kooldioxide – en de uitstoot van gefluoreerde gassen over het algemeen toeneemt, moedigt LB Elia aan om hoogwaardige apparatuur te gebruiken en een strikt onderhoudsbeleid te voeren voor infrastructuur met zwavelhexafluoride om het risico van lekkages te beperken. Dit onderhoudsbeleid dient maatregelen te omvatten met betrekking tot de ontmanteling van installaties die dit gas bevatten.</p> <p><u>Water</u></p> <p>LB herinnert aan de aanwezigheid van ondergrondse waterlopen en watermassa's en benadrukt de noodzakelijke coördinatie (Osiris en KLIM-CICC) van de uitvoering van ondergrondse werkzaamheden om deze watermassa's en bouwwerken te beschermen.</p> <p>BE steunt het beleid van ELIA om olieterugwinnings- en waterbeheertanks in de posten te installeren.</p>	<p>Zoals hierboven beschreven, geeft ELIA aan dat het alles in het werk stelt om te voldoen aan de huidige milieunormen en aan de ontwerpnormen voor nieuwe installaties. ELIA verklaart dat het nota neemt van LB's opmerking en wenst te benadrukken dat de verschillende werken het voorwerp uitmaken van voorbereidende technische en economische studies. Bovendien wijst ELIA erop dat technische kwesties in verband met isolatie geen deel uitmaken van het Investeringsplan, dat tot doel heeft de capaciteitsbehoeften vast te stellen en de meest geschikte middelen te beschrijven om daaraan tegemoet te komen.</p> <p><u>Water</u></p> <p>Geen commentaar</p>
Raad van Gebruikers	Geen	Geen opmerkingen
FDSS/FBMD	Geen	Geen opmerkingen

<p>Infor GasElek</p>	<p>Met betrekking tot het Investeringsplan van ELIA maken we dezelfde opmerkingen over elektrische auto's. ELIA erkent dat er in Brussel een mobiliteitsprobleem is en wijst op een stijging van het elektriciteitsverbruik ten gevolge van de toename van de elektrische auto's, maar deze stijging zou tegen 2030 0,24% van de bruto-energieafname bedragen.</p> <p>De vraag is of het investeringsplan van ELIA in goed overleg met SIBELGA tot stand komt en of ze elkaar goed aanvullen. Daar is weinig bewijs van. Wij zijn echter van mening dat daar de belangrijkste uitdaging ligt.</p> <p>Meer in het algemeen, en zoals de CREG aangeeft, willen we graag “een duidelijke analyse maken van de kosten en baten van de voorgestelde investeringen voor de Belgische eindverbruiker”. In de ontwerpversie van het ontwikkelingsplan wordt niet duidelijk vastgesteld of alle investeringen winstgevend zijn.</p> <p>Ook lijkt het passend dat ELIA zich uitspreekt over de overwogen alternatieven en de criteria op basis waarvan deze alternatieven niet werden geselecteerd</p>	<p>- Aangaande de elektrische voertuigen:</p> <p>Het Brusselse Investeringsplan is gebaseerd op veronderstellingen die een macro-energetisch referentiekader verzoenen met de prognoses van het lokale verbruik en de lokale productie die jaarlijks bij de netgebruikers wordt verzameld. Het zijn vooral deze laatste die de investeringen beïnvloeden.</p> <p>ELIA heeft dus rekening gehouden met de komst van elektrische voertuigen en de verwachte bevolkingsgroei in de hoofdstad. ELIA is van mening dat de impact van elektrische voertuigen op het Brusselse gewestelijke transmissienet beperkt moet blijven tot de horizon van dit plan. De bevolkingsgroei, die vooral langs het kanaal wordt verwacht, is aanzienlijker. Het gebied wordt echter al goed bediend door de gewestelijke transmissiecapaciteit en de geplande extra versterkingen worden in dit plan gepresenteerd.</p> <p>Op dit moment zijn er geen nieuwe elementen of concrete initiatieven die de hypothesen of resultaten van de uitgevoerde analyses ter discussie stellen. ELIA geeft aan dat het blijft uitkijken naar ontwikkelingen (van de prognoses) op dit gebied.</p> <p>- Wat het overleg tussen ELIA en SIBELGA betreft:</p> <p>ELIA geeft aan dat het in permanent overleg is met SIBELGA. Daartoe worden om de zes maanden vergaderingen gehouden om de respectieve investeringsportefeuilles te evalueren. Men zal ook op recurrente basis een operationele coördinatievergadering beleggen. Voor elk project dat een impact heeft op zowel het gewestelijke transmissienet als het distributienet ontwikkelen SIBELGA en ELIA samen een scoping sheet. Daarnaast onderhouden</p>
-----------------------------	--	---

		<p>SIBELGA en ELIA regelmatig contacten op de verschillende organisatieniveaus.</p> <p>- Wat de kosten-batenanalyse betreft:</p> <p>Het plan identificeert de capaciteitsbehoeften, rekening houdend met de verschillende ontwikkelingen, en beschrijft de meest geschikte middelen om in deze behoeften te voorzien. Dit wordt bepaald door artikel 12 van de elektriciteitsordonnantie.</p> <p>In het prijsvoorstel dat ELIA om de 4 jaar naar de CREG stuurt, neemt ELIA de kosten op die betrekking hebben op projecten waarvan de noodzaak werd geïdentificeerd in het kader van het Brusselse Investeringsplan. In deze context verstrekt Elia een kosten-batenanalyse of een gedetailleerde fiche voor projecten waarvan de kosten hoger liggen dan de bedragen die zijn vastgelegd in de Tariefmethodologie van de CREG.</p>
Netgebruiker	Te weinig ambitieus en innoverend	Geen antwoord te formuleren, gelet op het gebrek aan argumentatie
Netgebruiker	Geen	Geen opmerkingen